

Процентна політика та її вплив на фінансовий ринок

ВИКОНАЛА: БОРОДАЙ В. О.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: КРАСНОВА І. В.

АКТУАЛЬНІСТЬ та МЕТА

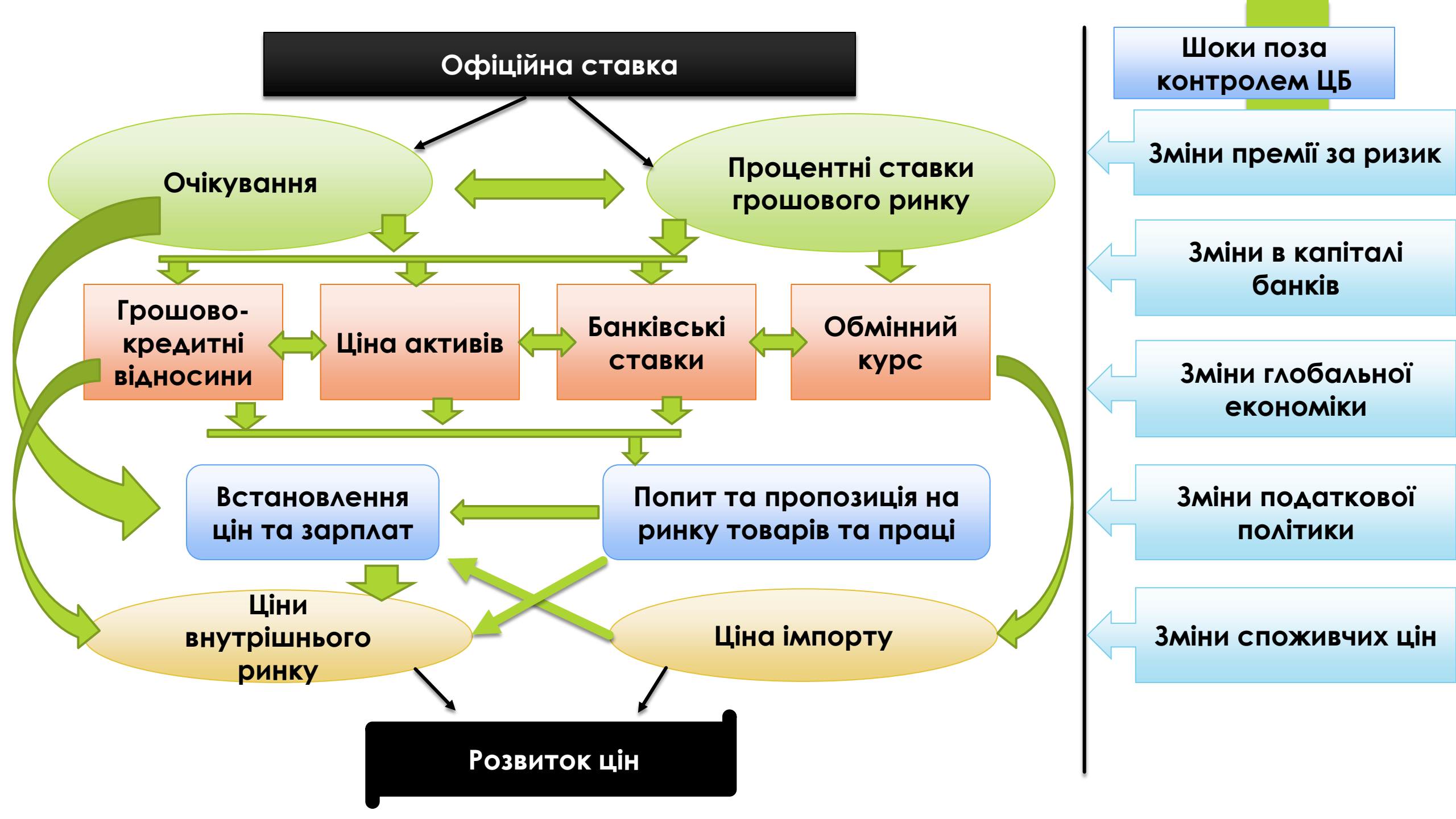
Запланований перехід до режиму інфляційного таргетування

Розвиток трансмісійного механізму

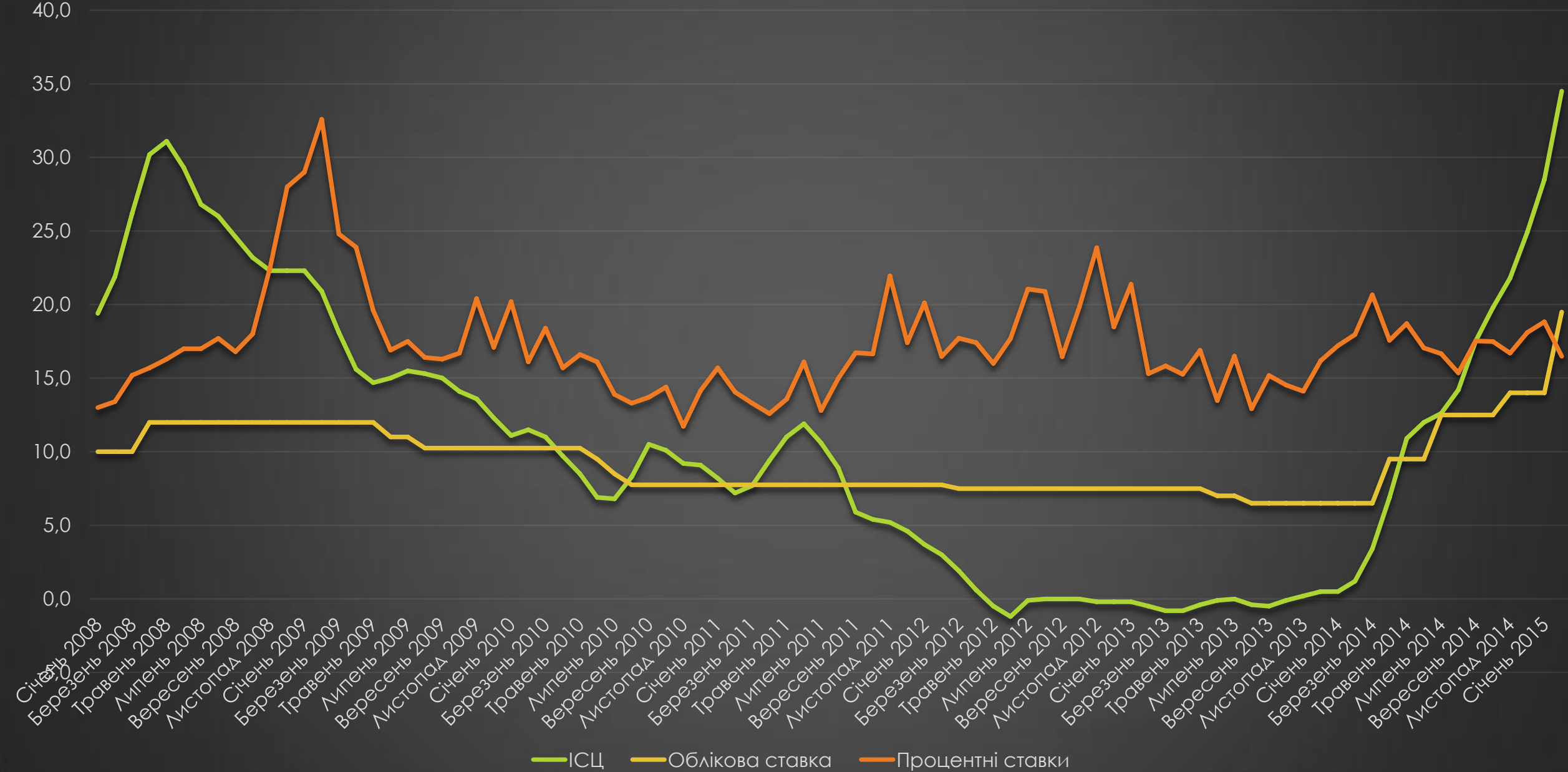
Посилення ролі процентної політики

Неоднозначний світовий досвід

Мета: пошук найоптимальніших основ та правил ефективної процентної політики.

Динаміка зміни облікової ставки НБУ, ІСЦ та процентних ставок за кредит

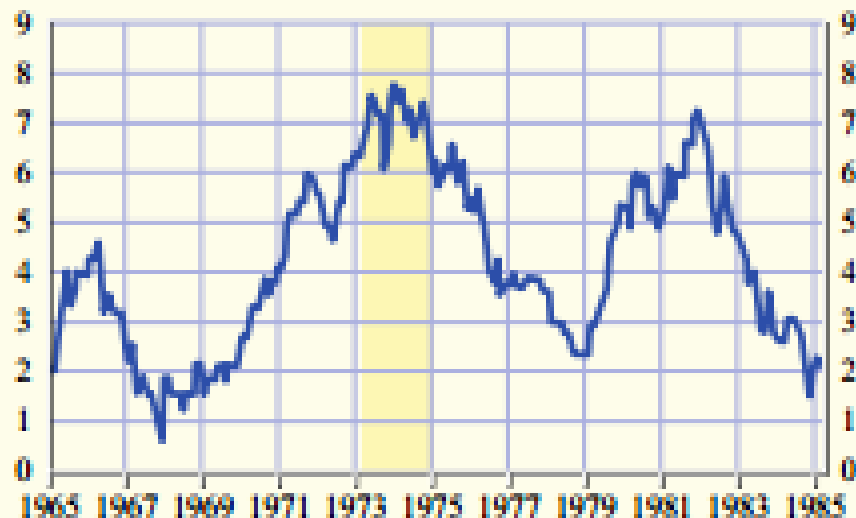

Особливості процентної політики НБУ в Україні:

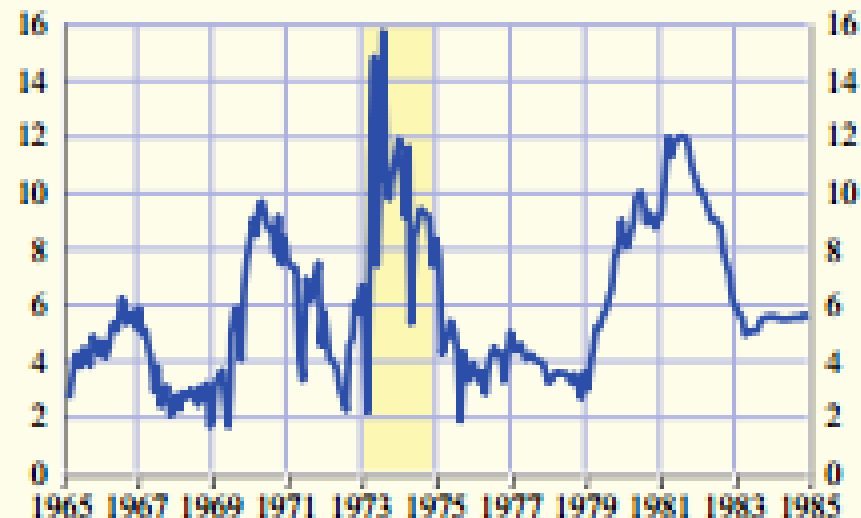
- ▶ Кредитування НБУ уряду, що спричинило надання обліковій ставці інформативного характеру.
- ▶ Визначення основної ставки, як облікової ставки, хоча вливання ресурсної бази до банків здійснюється на основі рефінансування.
- ▶ Незначний рівень кореляції між обліковою ставкою та вартістю кредитів.
- ▶ Пасивне регулювання облікової ставки з боку НБУ.

Період «Великої інфляції» в Німеччині

Annual CPI inflation
(annual percentage changes)

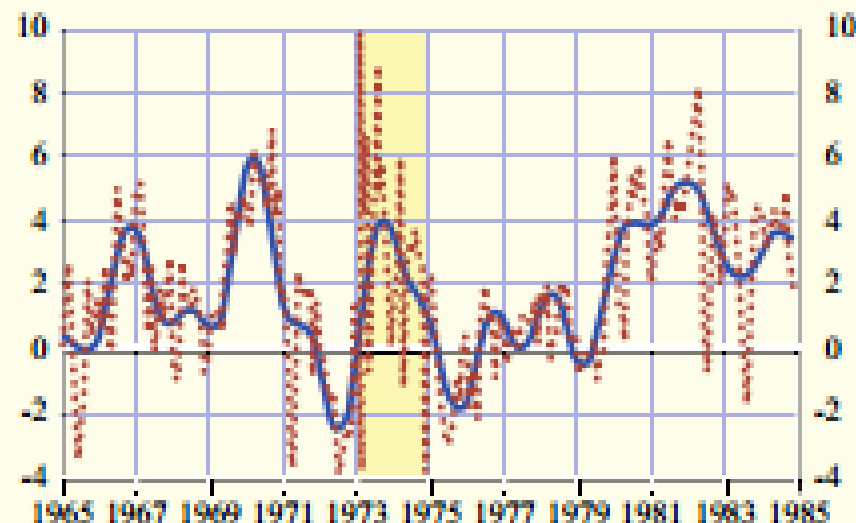

Nominal interest rate
(percentages per annum)

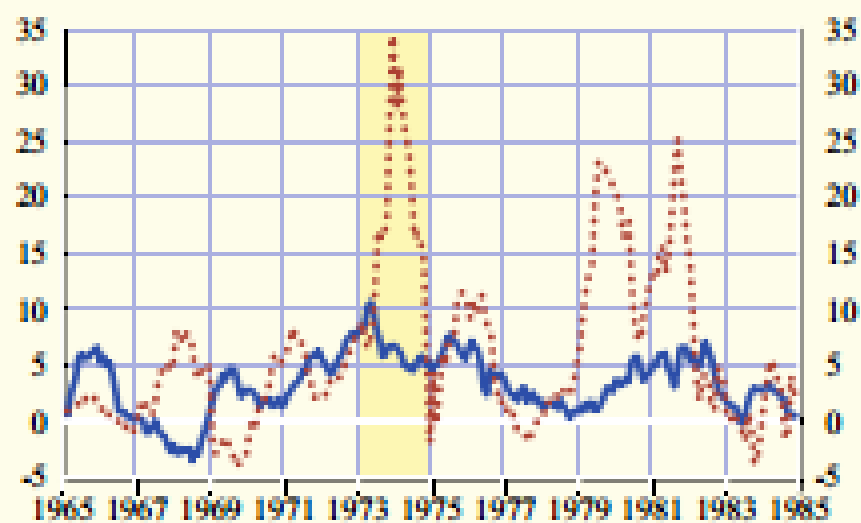
Ex post real interest rate
(percentages per annum)

— noise removed
..... raw series

Food and energy inflation
(annual percentage changes)

— CPI food
..... CPI energy

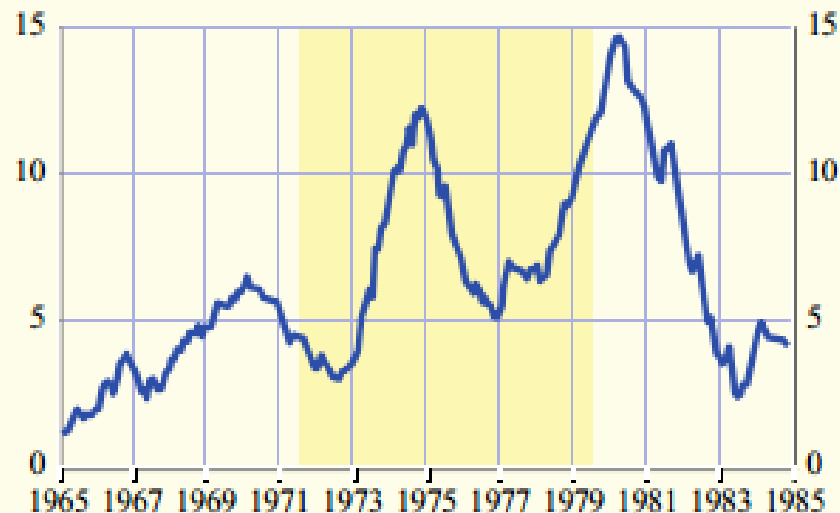
Шляхи розв'язку ситуації, які застосував Бундесбанк

- 1) сповіщення з приводу щорічного зростання пропозиції грошей;
- 2) контроль рівня зростання грошових агрегатів;
- 3) сповіщення про вимірні монетарні цілі для управління інфляційними очікуваннями.

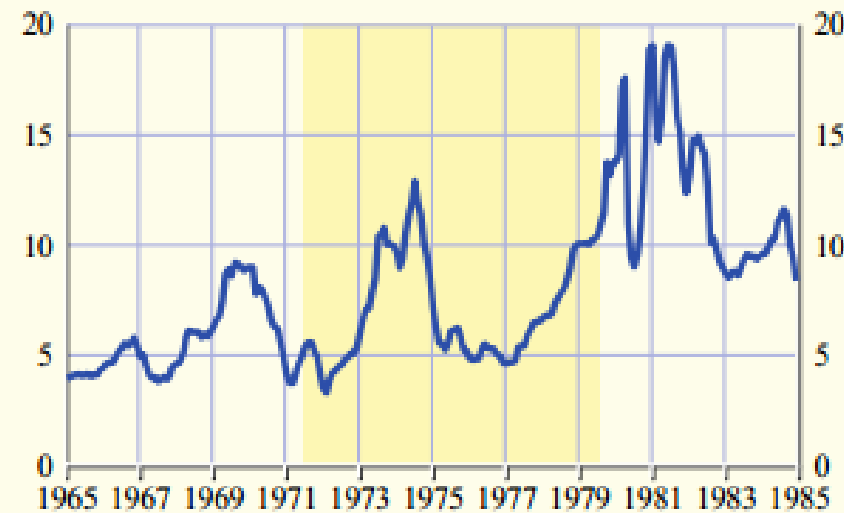
Порівняно з США Німеччина змогла мінімізувати ступінь впливу інфляції на свій економічний розвиток.

Динаміка показників в період «Великої інфляції» в США

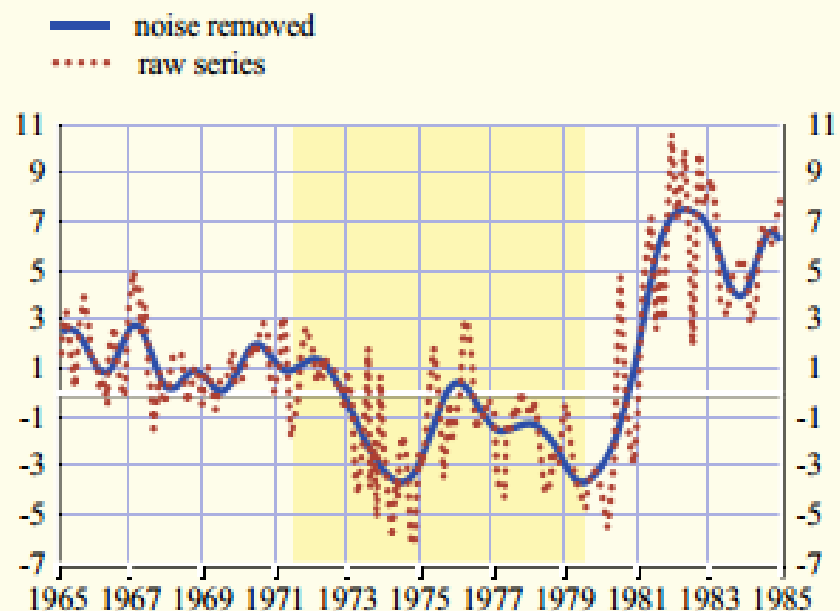
Annual CPI inflation
(annual percentage changes)

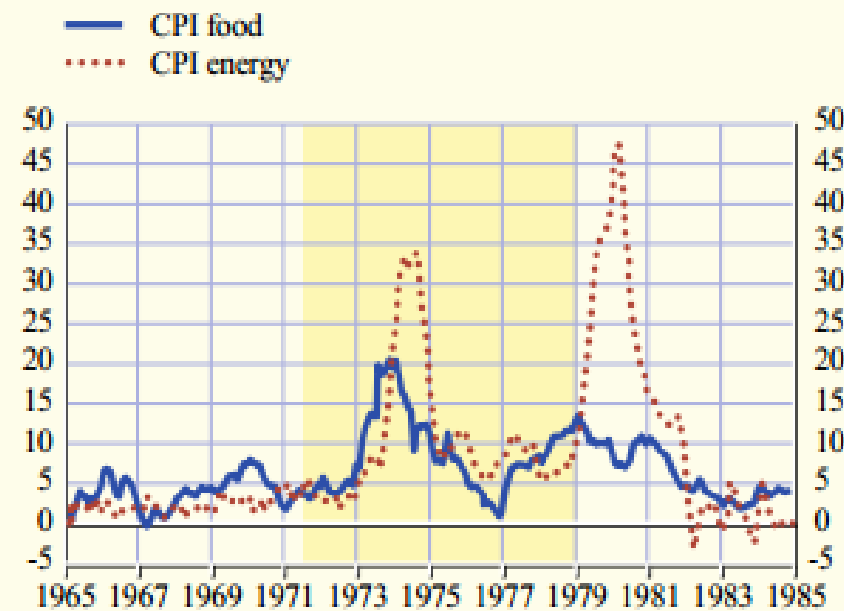
Federal funds rate
(percentages per annum)

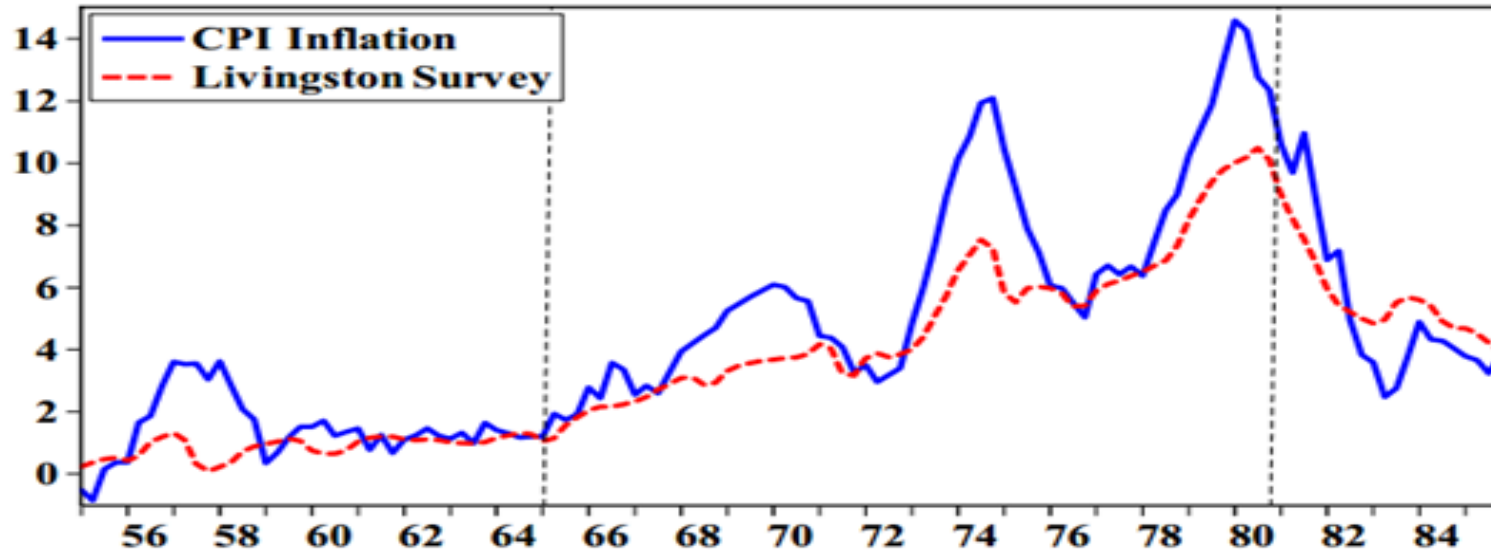
Ex post real interest rate
(percentages per annum)

Food and energy inflation
(annual percentage changes)

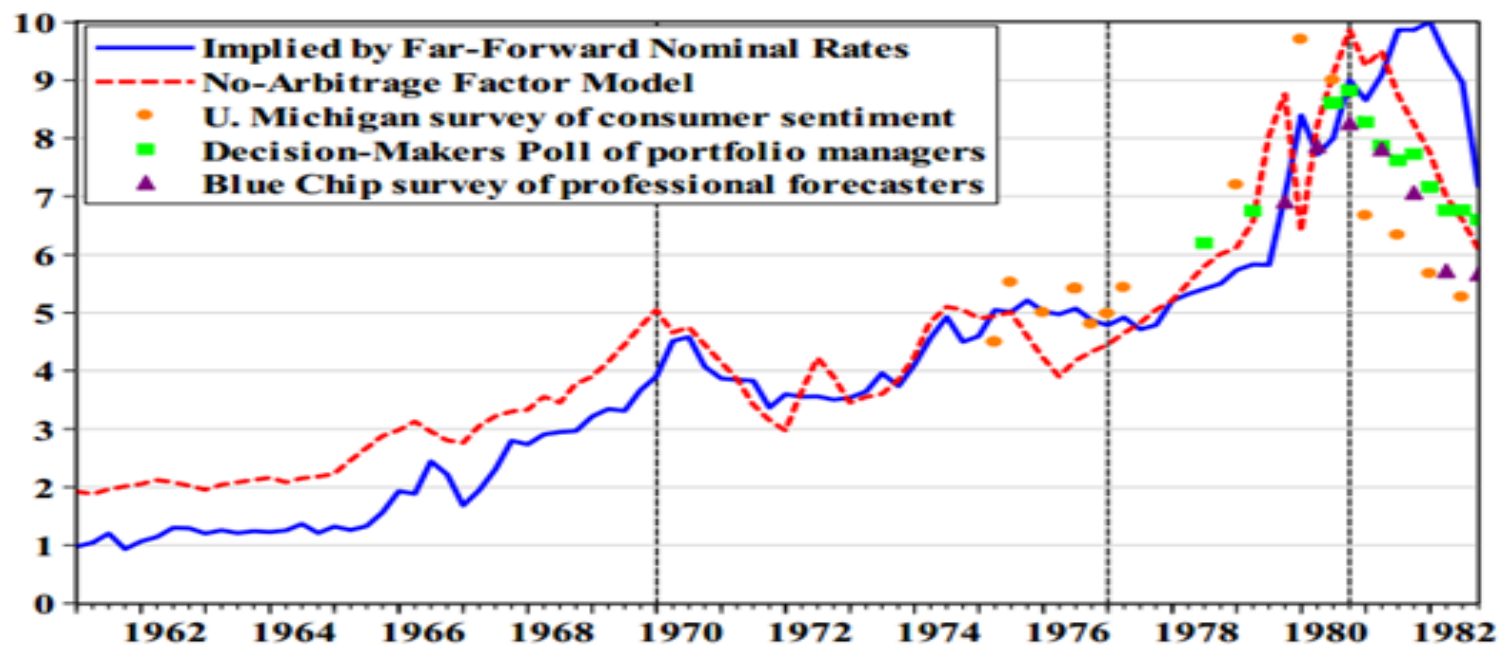

Зміни
короткострокових
(а) та
довгострокових (б)
інфляційних
очікувань в США за
період 1955-1985

Note: The solid line depicts the realized four-quarter-average CPI inflation rate, and the dashed line depicts the median response to the Livingston survey regarding expected inflation over the year ahead.

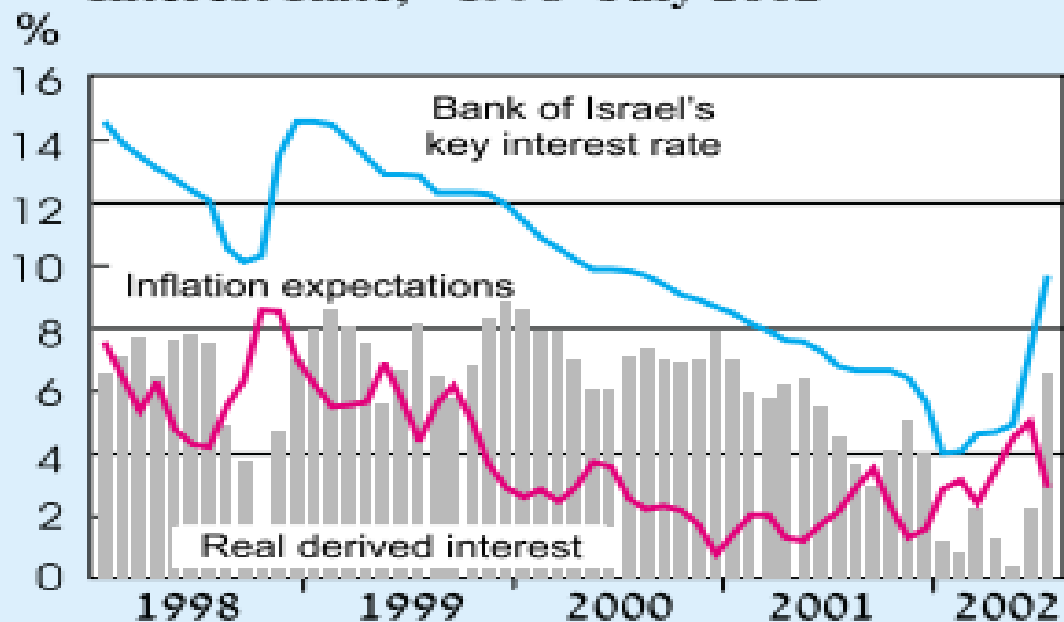
(a)

(б)

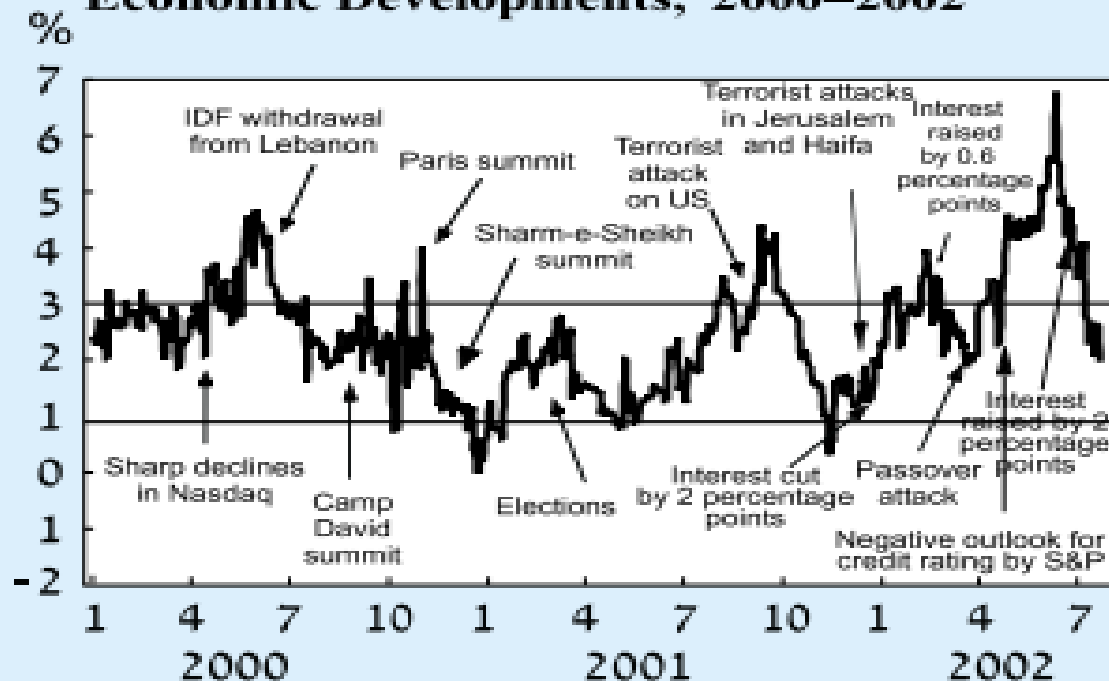
Регулювання зростання рівня інфляції Центральним банком Ізраїлю у 2002 році

The Bank of Israel's Key Interest Rate,^a Inflation Expectations,^b and the Derived Interest Rate,^c 1998–July 2002

^a Effective interest rate at Bank of Israel auctions.
^b For 12 months' ahead, derived from capital market.
^c Monthly averages (incl. average of first 3 weeks in July 2002).

Inflation Expectations,^a and Political and Economic Developments,^b 2000–2002

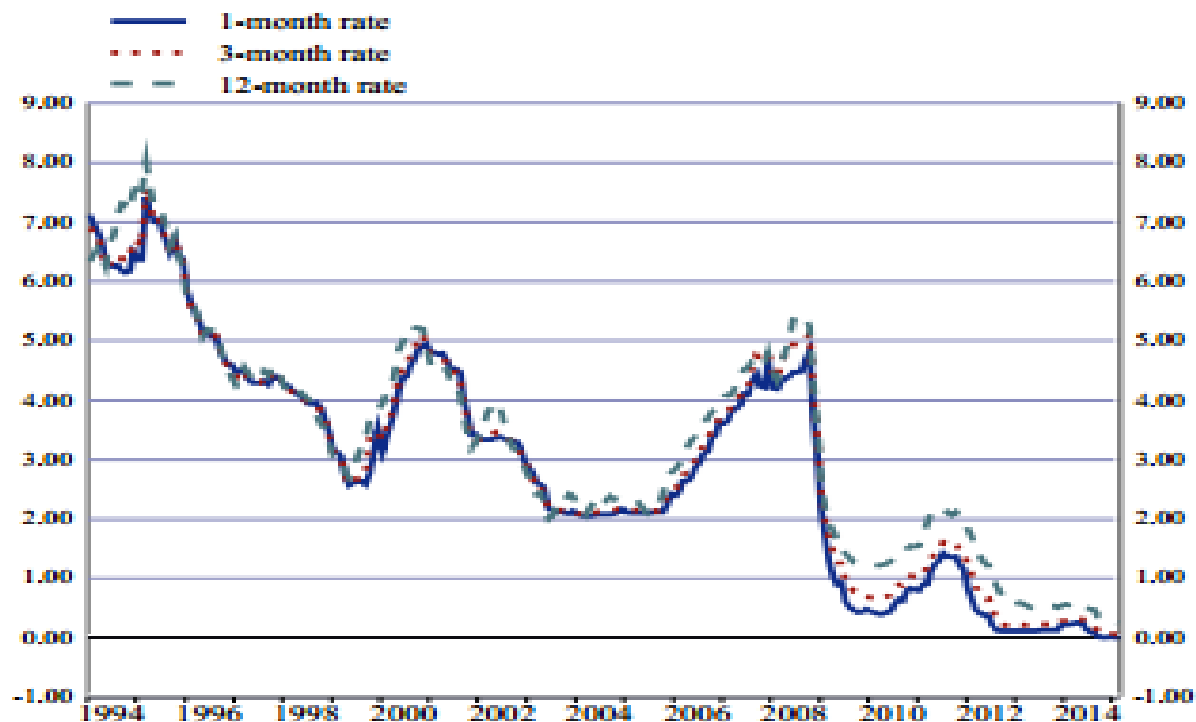
^a For next 12 months, derived from capital market.
^b Daily data (including first 3 weeks of July 2002).
 SOURCE: Monetary Department, Bank of Israel.

Реакція банку Ізраїлю та уряду країни

- ▶ Підняття рівня процентної ставки при одночасному збільшенні інвестиційної складової бюджету.
- ▶ Фіксація рівня бюджетного дефіциту на вищому ніж запланований.
- ▶ Підняття процентної ставки відбувалося поступово. Так в січні 2002 року вона становила 3,8%, в лютому зросла на 0,6%, у квітні – на 0,2%, а у травні на 4,5% .
- ▶ При цьому для зменшення рівня інфляційних очікувань Банком Ізраїлю була запроваджена практика розширеного звітування за результатами проведеної та планованої політики

Монетарна політика ЄЦБ в період світової фінансової кризи

C25 Euro area money market rates ^{1), 2)}
(monthly averages; percentages per annum)

Рівень інфляції в країнах Єврозони

Політика ФРС США у період світової фінансової кризи

Процентна ставка була зафіксована на рівні в 1%

ФРС почали купувати довгострокові зобов'язання.

Здійснювалася купівля-продаж валютних свопів.

Допомога з ліквідністю банкам та небанківським фінансовим установам.

Висновки: умови та правила, що мають бути враховані при застосуванні політики інфляційного таргетування

- ▶ 1) При зміні процентної ставки не можна враховувати лише інфляцію, очевидно є необхідність врахування зміни динаміки розвитку реальних ринків.
- ▶ 2) Зменшення відсоткових ставок в Європі та США головним чином забезпечило доступність кредитів для підтримання купівельної спроможності та зменшило інфляційні очікування.
- ▶ 3) Процентна ставка в країнах з розвинутою економікою головним чином впливає на рівень інфляційних очікувань агентів.
- ▶ 4) Зміна процентної ставки не повинна бути надто стрімкою.
- ▶ 5) Створення та оголошення ґрунтовної програми розвитку держави, при чому з чітким визначенням стратегій окремих галузей та розширення інвестування в них.
- ▶ 6) Пояснення впливу політики, що проваджує НБУ на реальну економічну ситуацію – розвиток фінансової грамотності.
- ▶ 7) Зменшення рівня ліквідності через сек'юритизацію та розвиток фондових бірж.

Пропозиції для України

- ▶ **Встановлення чіткого операційного орієнтиру**
- ▶ **Концентрація зусиль на мінімізації волатильності процентних ставок**
- ▶ **Узгодженість основних ставок та операцій з структурною позицією ліквідності**
- ▶ **Передбачуваність, прозорість та зрозумілість**
- ▶ **Встановлення незначного кроку зміни офіційної процентної ставки**
- ▶ **Підвищення впливовості основної офіційної процентної ставки**